5.5.2026

Viite: Talousvaliokunta 7.5.2026 / U 27/2026 vp / Lausuntopyyntö

Asia: Valtioneuvoston kirjelmä eduskunnalle ehdotuksesta komission yleiseksi ryhmäpoikkeusasetukseksi (valtiontukien yleisen ryhmäpoikkeusasetuksen (EU) 651/2014 korvaava asetus)

Ympäristöministeriön asiantuntijalausunto eduskunnan talousvaliokunnalle

Ympäristöministeriö pitää U-kirjelmässä esitettyä valtioneuvoston kantaa kannatettavana. Ilmoituskynnysarvojen siirtäminen erillisestä 4 artiklasta varsinaisiin artikloihin selkeyttää ryhmäpoikkeusasetuksen rakennetta. Ympäristöministeriö pitää hyvänä ehdotettua muutosta, jonka mukaan pienemmille hankkeille voitaisiin harkinnanvaraisesti myöntää korkeampi tuki.

Ympäristötukien muutosten osalta 36 artiklan muuttuessa 51 artiklaksi (Investment aid for climate protection) vaikuttaa siltä, ettei vesistönsuojelu tulisi enää tuen piiriin. Ympäristöministeriö pitää tärkeänä, että uusi ryhmäpoikkeusasetus mahdollistaisi jatkossakin vesiensuojeluhankkeet.

Ympäristöministeriö pitää uutta 52 artiklaa (Investment aid for the prevention or reduction of pollution and for actions for climate resilience) sekavana. Se vaikuttaa sitovan tuen tuotantoon. Tuki-intensiteetti määrittyisi sen perusteella, lisätäänkö tuotantoa. Tätä olisi vaikea soveltaa ympäristönsuojeluun liittyviin investointeihin. Lisäksi tuen intensiteetti voisi jäädä matalaksi, jos tuotantoa ei kasvateta ja investoidaan pelkästään normit ylittävään ympäristönsuojeluun.

Edelleen on epäselvää, sisältyykö ennallistaminen luonnoksen 63 artiklaan (Investment aid for the remediation of environmental damage, the protection or restoration of nature and the implementation of nature-based solutions for climate change adaptation and mitigation), ja jos sisältyy, onko sille mahdollista myöntää 100 % tukea. Artiklasta on jätetty nykyisen ryhmäpoikkeusasetuksen 45 artiklan mukainen luontotyyppien ja ekosysteemien ennallistaminen (”rehabilitation of natural habitats and ecosystems”) kokonaan pois. Ennallistamisen tuki-intensiteetin mahdollinen laskeminen 70 %:tiin ei ole toivottu muutos erityisesti pienten toimijoiden näkökulmasta. Suomessa olisi tärkeää mahdollistaa järjestöjen, yhdistysten, osakaskuntien ym. pienten toimijoiden osallistuminen ennallistamistöihin. Ympäristöministeriö pitää edelleen tärkeänä, että uusi ryhmäpoikkeusasetus mahdollistaisi jatkossakin ennallistamishankkeet, ja että niille olisi mahdollista myöntää 100 % tuki.

Ympäristöministeriö
Miljöministeriet
Ministry of the Environment

Lisätietoja:
Saara Ylikraka
Erityisasiantuntija
Ympäristöministeriö
saara.ylikraka@gov.fi
+358 29 5250267